

НОВА ЕВРОПА

NEUES EUROPA
BERLIN W 56, POSTBOX 22

СЪДЪРЖА:

Духовни основи на Нова Европа	2
Следъ двегодишна война	4
Легенда за петрола	6
Говоритъ за свобода на народитѣ, а за даватъ петрола на Иранъ	8
За подлостта	9
Америка и германскиятъ примѣръ .	10
Въпросътъ за съюзителнитѣ срѣд- ства въ време на война	14
Девизътъ: „Европа за европейцитѣ“	16
Комсомолецътъ — неуспѣшенъ опитъ	18
Работничка — обществена деятелка въ предприятието	20
Културенъ прегледъ	22
Грюнгенсовата постановка на „Вълшебната флейта“ въ Виена	
Международно филмово изложение въ Венеция	
Седмица на германския културенъ филмъ	

Дило Ив. Шоповъ

Духовни основи на Нова Европа

За старий свѣтъ настѣпватъ сетни дни;
Разкъсана се верига следъ верига
И надъ самитѣ му развалени
На правдата олтаря се издига

Димчо Дебеляновъ

Желая бихъ да се доближа до ухото на всѣки човѣкъ и братски да му пришепна тая вѣчна човѣшка истина: Човѣче, ти страдашъ!

Човѣшкото страдание е твърде сложна проблема. Психолозитѣ я обясняватъ като несъответствие между човѣшкото желание и човѣшката възможност. То убива едни, други превръща въ герои, а трети прави роби. Дали някога човѣчеството ще може да се освободи отъ страданието, това не знаемъ, пъкъ и мъчно можемъ си представи свѣтъ безъ страдания.

Едни казватъ, че страданието е подтикъ къмъ творчество, други, че е интимно душевно качество на съзнателния човѣкъ, а трети, че то е необходимо условие за всѣко раждане.

Днесъ Европа се намира въ моментъ на най-тежко страдание

и точно въ това страдание се ражда Нова Европа. Страданието на Европа произхожда отъ стълкновението между два свѣта — оня, който си отива и другиятъ — който идва.

Движението Нова Европа е отражение на революционното състояние на европейскитѣ народи. То е логическа последица отъ идейния, правствения и социаленъ хаосъ, чиито корени се криятъ въ израждането на единъ доверашенъ строй и въ политическия упадъкъ на международнитѣ отношения, така съждовно тикналъ народитѣ следъ Свѣтовната война.

Но онова, което малцина знаятъ и малцина могатъ добре да преценятъ, е обстоятелството, че това развитие е нито случайно, нито пъкъ плодъ на някакви несъзнателни сили. Тръбва да

отречемъ твърдението, че жизненитѣ процеси се развиватъ по някаквѣтъ предопределень пжтъ и че тѣ сж резултатѣ отъ действието на някакви слѣпни сили. И трѣбва най-сетне да се повѣрва и да стане убеждение на всѣки, че отъ десетилѣтия наредъ, животътъ на Европа е тиканъ съждовно къмъ тъмна и страшна целъ — духовното обезличаване на европейския континентъ. Въ тая сложна и тъмна дейностъ се мъдри потулениятъ прѣстъ на еврейна. Тя се изразява въ усилие да се разкъсатъ духовнитѣ и материални връзки между европейскитѣ народи; тая дейностъ целѣше да деполитизира най-културнитѣ европейски народи; тая дейностъ целѣше да денационализира много и много народности състави; най-сетне, тая дейностъ целѣше да превърне европейския континентъ въ постоянно борбище на най-всѣвъ-можни идеи, свѣтогледи, религии, политически групировки, коя отъ коя по противоречиви, коя отъ коя по-неразумни и т. н. Чистата наука, чистото изкуство, чистата религия и правдивата политика бѣха удавени въ море отъ най-странни идеи, противоречия, и системи. Това целѣше да тласне нашия континентъ назадъ, по-пазядъ дори и отъ Африка, за да дойде на негово мѣсто — Америка.

Всичко това поддържаше огъня на страданията; всичко това караше европейския човѣкъ да страда. Резултатитѣ бѣха: масово производство някъде липса на производство другаде; сѣкши индустриални произведения, естивни земеделски продукти; самонадценяване на дадени обществени групировки, класи или съсловия — обезценяване на други; над-

Foto: Atlantic

И Регалъ е въ германски рѣже

ценяване на материални придобивки и подценяване на духовни усилия, съ една дума: пълен упадък, който водеше към обезценяване на самия живот.

Това бѣ състоянието на Европа до 1 септемврий 1939 год. Мамиятъ се всички, които смѣтатъ, че тая война можеше да се избѣгне. Наистина имаше единъ пътъ, пътътъ на съзнанието, и Адолфъ Хитлеръ, преди да поеме хвърлената му ржавица, опита и него. Той опита отново тая пътъ, когато заяви, че макаръ и победителъ, пакъ протѣга ржка за миръ и разбирателство. Той не се лъжеше,

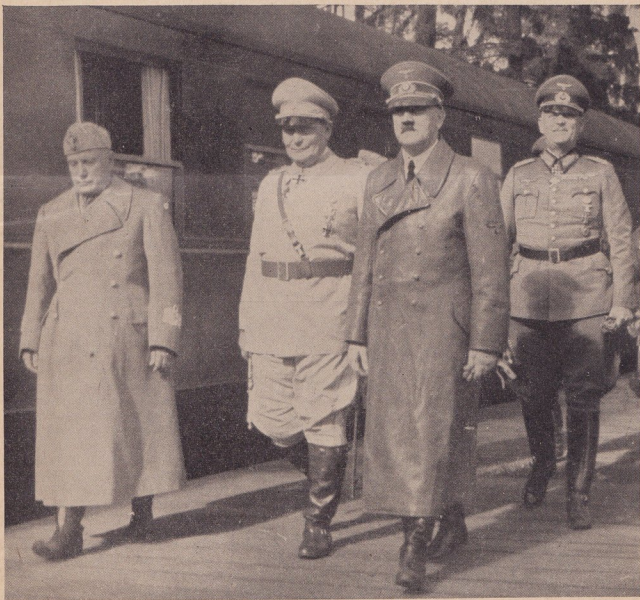
защото познаваше всички тъмни сили на стария упадъченъ свѣтъ, но той трѣбваше да направи това, за честта на бждещитѣ поколения.

И започна всеобщото европейско страдание, наречено война. Нѣкой нарекоха тая война и революционна. Да, тя е такава, защото се стреми, върху развалинитѣ на стария свѣтъ, да издигне олтара на правдата. Бавно, но сигурно, европейскитѣ народи започнаха да се пробуждатъ. Войната затваря много очи, но тя има и тая добродетель, че и отваря много очи. Ония, които

прогледнаха на време, видѣха вече зората на новъ свѣтъ — свѣтътъ на Нова Европа.

Движението Нова Европа се заражда. Неговитѣ очертания сж все още неясни, както сж неясни очертанията на всѣко зараждане, но, това движение има всички изгледи да добие опредѣленъ образъ. То се ражда върху здрави основи:

1. То иска да спои въ духовна, културна и стопанска общностъ всички европейци, като утвърди тѣхния народностенъ произходъ и изгради нѣлюстното обединение на европейскитѣ народи.

Срещата Хитлеръ-Мусолини въ главната квартира на Фюрера

2. То иде да постави ТРУДА върху овдовелия тронъ на златото, на капитала.

3. То иде да възведе въ първа служба на човъчеството ума, волята и силата на всеки народъ.

4. То иде да премахне всички граници, които делятъ човѣкъ отъ човѣка, като погребне всички привилегии на миналото.

5. То иде отново да разчисти затлаченитѣ извори на живота и на европейската култура.

6. То иде да изгради онай

духовна и нравствена атмосфера въ живота на европейскитѣ народи, въ която правилно ще се осъществи духътъ на нашата епоха.

7. Нова Европа ще бжде епоха на водени и водачи, но не на робѣ и господари.

Всеки европейецъ, който се провикне отъ тия основни начала на най-младото европейско движение става и деенъ работникъ въ неговото осъществяване. Задълженията, които произхождатъ отъ това движение сж само

нравствени, но оня, който поеме тия задължения, трѣбва да се превърне въ самодейна и волева единица, която да вложи силитѣ си въ изграждане на новия европейски редъ. Тѣзи задължения еднакво важатъ и за малки и голѣми, за бедни и богати, за прости и учени.

Движението Нова Европа се ражда, а заедно съ него и новото съзнание на европейския човѣкъ. Това раждане не се нуждае само отъ безучастно одобрение, а отъ постоянна дейна привързаностъ.

Следъ двегодишна война

Тия дни изтече втората и започна третата година на тази война, която Англия подготви отдавна и обяви, безъ въобще основание и предизвикателство, само и само да спре всеотрания възходъ на млада национал-социалистическа Германия, и така да предотврати безусловно наложителната ревизия на отечениѣтъ отъ всѣка честна мисль парижки диктати. Презъ тия две години ловко прикрититѣ намѣрения на противника показаха

истинския си стрѣвѣнь и грабителски характеръ, много стари представи и заблуди бѣха справедливо и примѣрно наказани. Старитѣ сили, начело съ Англия, явно клонятъ къмъ затѣжъ, докато млади жизнени народи, подъ германско и италианско ръководство, сж вече озарени отъ изгрѣва на жадуваното ново време. Отъ сравнително слабо стѣлкновение, войната се разраства до размѣри на свѣтловна творческа революция. Силитѣ отъ

Осѣта сж нейни носители за европейския просторъ, въ широкъ смисль на думата, а за далеко-източния азиатски просторъ — Япония.

Какъ се стигна наистина до това положение?

Въ късното лѣто на 1939 год. западнитѣ демокрации вѣрваха, че ще осъществятъ напълно своя упоритъ следванъ планъ — цѣлостното обкръжаване на Германия. Фюрерътъ на германския народъ виждаше, че неговата петнадесетгодишна политика за разбирателство съ Англия, претърпява крушение по чисто нейна вина. Всичкитѣ му най-открити опыти за искрено и разумно сътрудничество съ Англия се развиха въ ненаситнитѣ инстинкти, на онай плутократическа клика, която и днесъ направлява съдбинитѣ на британската империя. Поставенъ въ положение на самоотбрана, той предприе смѣла революционна стѣпка, която, ако бѣше правилно схваната и оценена, щѣше сигурно да доведе до мирно обединение на континента въ борбата му срещу чужди по пространство сили. Съ ловкѣ дипломатически ходъ Фюрерътъ снеси на германския народъ война на два фронта. Това бѣше пактътъ за ненападение съ Съветска Ру-

Foto: Associated Press

Край на танковъ двубой

сия. Едва сега разбираме колко тежко е било на строителният националсоциализъм да протегне ръка на разрушителния болшевизъм, въ името на повисна цел — добруване на европейските народи. Тогава именно се допусна че болшевишките водачи ще разберат ползата от взаимно сътрудничество и ще позволоставят някои от своите познати похвати, за да станат международно поносими. Какви сж били, обаче, скритите замисли болшевишкия диктаторъ се вижда от последната му реч. Той е искалъ да печели време, за да се въоръжи и, както казва бившият югославски военен аташе въ Москва, да нападне „внезапно“ Германия въ гръбъ. II, въпреки всичко, тази война не бѣше, сякашъ, непременно неизбежна. Като си помисли човѣкъ, колко смѣшно скромни и колко справедливи бѣха германските искания къмъ Полша, просто не проумява защо не бѣха приети. Казахъ го отговорни английски държавници: за тѣхъ Данцигъ билъ само желанъ поводъ, за да започнатъ унищожителна война срещу Германия съ вѣрвата, че ще успѣятъ да и наложатъ новъ по-жестокъ Версайлъ.

Ето тукъ, обаче, се разбиха много военни, стопански и политически надежди на Англия и нейните „сюзиници“. Вѣрна на своята външна политика, Англия и презъ тази чисто своя война, искаше други народи да проливатъ кръвъ за английски интереси. Затова още отъ първия день на военните действия, Англия взе за свещенъ лозунгъ на своето знаме — разширяване на войната на всѣка цена върху колкото се може повече народи. Жертви на тази английска политика и на собствената недалновидностъ, сж следъ Полша — Норвегия, Дания, Белгия, Люксембургъ и Франция миналата година, Гърция и бивша Югославия — презъ изтеклата пролѣтъ. Тамъ гдето не помагаша английско лицемерие и примамки — прибѣгна се до насилие. Иракъ и Сирия — и най-после, една истинска неутрална спрана

Иракъ — сж най-прѣсни примѣри. Ние не можемъ да знаемъ дали съ Иракъ Англия приключва списъка на своите жертви или ще увеличи тѣхния брой било чрезъ лукави обещания или чрезъ насилие.

Наопаки, германското ръководство искаше и иска на всѣка цена да ограничи войната. Германското правителство по дипломатически пътъ и германските печатъ чрезъ открити изявления предупреждаваха лековѣрните народи и ясно имъ рисуваха скдбата, ако се подадатъ на английски внушения. Не е германска вина, че много народи, начело съ свои ръководители, се вслушаха въ английски напешвания и станаха английски оръдия. На предизвикателствата германската въоръжена сила отговори съ няколко свѣткавични походи на северъ, западъ и юго-изтокъ, срази английските помагачи и прогони и сетния английски воиникъ отъ континента. Миналата година Англия бѣ лишена отъ най-надеждния си континенталенъ мечъ — френската войска. Свѣткавичните германски успѣхи слисаха Англия и объркахъ иначе добре замислените кроежи на Съветския Съюзъ. Общото имъ озлобление срещу Райха ги сблизихи. Плутукрация и болшевизъмъ

Foto: Presse-Bild-Zentrale

Германски пожарникари ще трябва да гасятъ и пожари, причинени отъ болшевишките при тѣхното отстъпление

откриха много допирни точки помежду си. Сега, миналогодешните исторически позиви на Фюрера ни изглеждатъ толкова повеличавъ. Какви мисли възбужда сега Англия, когато германската въоръжена сила изтрѣтва последния и континенталенъ мечъ — червената армия, това може само да предполагаме. Важно е, че Англия остана съвсемъ изтъ-

Foto: H. Hoffmann

Това е последна операция надъ пленения болшевикъ

гана въ военните си надежди. Съмнително е, дали тѣ съ съживени при атлантическата среща.

Не по-друга е съдбата на английските стопански кроежни срещу Райха и Европа. Още въ първите дни на войната Фюрерът заяви, че ще се води изключително от похватитѣ на противника. Хиледи съ примѣритѣ от въздушната и морска война. Така стана и съ английската блокада: отъ блокираща, Англия е вече отдавна блокирана страна. Наистина, европейскитѣ народи съ лишени от нѣкои мирновременни сръдства за животъ, но тѣ, за голѣмо огорчение на Англия, положително не ще загинатъ отъ гладъ.

Сърушителни съ за Англия ударитѣ въ политическата областъ. Геннало презъ тази война е, че силитѣ отъ Осъта, успоредно съ военнитѣ действия, полагатъ основи на бѣдния европейскитѣ редъ. Привличатъ се млади гравини сили за строежа на нова Европа. Конституцията на новия европейскитѣ редъ е, разбира се, Тройниятъ пактъ, чиято крайна целъ е свѣтоветъ миръ. Първона-

чалнитѣ сили на пакта, Германия, Италия и Япония, смѣтатъ за своя най-благородна задача да създадатъ и запазятъ тоя новъ редъ на нѣщата, който е годенъ да поощрява процътяването и

Foto: Presse-Bild-Zentrale

Героятъ има една награда — орденъ за храбростъ. Рицарекъцятъ кръстъ еднакво добре стои и на офицерска и на подофицерска шия

благосъстоянието на народитѣ въ ржководенитѣ отъ тѣхъ голѣми простори. Ония народи, които съ решени да дадатъ на своитѣ стремежи сѣща насока, съ добре дошли въ пакта. Присъединени съ вече къмъ него Унгария, Румъния, Словения, България и нововъзкръснатата независима хърватска държавна, една отъ роибитѣ на новосъздаваща се Европа. Благодарение на своята доказана привързаностъ къмъ Осъта, България днесъ стои предъ пълно осъществяване на народностнитѣ си въжделения. При това Тройниятъ пактъ не е стигналъ крайно развитие. Година само следъ неговото подписване, и въ Европа стана психологическо чудо: младитѣ поколения на европейскитѣ народи надмогнаха стари злоби и страсти и се наредиха рамо до рамо съ германски войници въ борба срещу общия врагъ — болшевиизма. Това е едно отъ най-убедителнитѣ явления, че презъ самата война се ражда новиятъ духъ на Европа.

Естествено е, най-голѣмата пѣсница за Англия въ края отъ втората година на нейната война

Фейлетонъ:

Легенда за петрола

отъ Юри Семънонъ

Американцитѣ разказватъ

Въ 1934 год. бѣ отпразднувана 75 годишнината отъ откриване на петрола. По този поводъ единъ американецъ разказва следното:

„По сръдата на миналото столѣтие, петролтѣ бѣ вече познатъ както въ Америка, така и въ другитѣ страни. Тогава се мислеше вече и за петролна лампа. Въ 1830 год. химикътъ Райхенбахъ препоръча петрола въ Германия като сръдство за освѣтление. За това откритие американцитѣ нито не знаеха. Единъ канадецъ, на име Абрахамъ Гесперъ, се занимавалъ съ приготвяването на нѣкакво свѣтливо масло, което добилъ чрезъ дестилацията на петролни шисти. Американ-

скитъ полковникъ А. С. Феррисъ станалъ известенъ следъ като една лампа, построена отъ него, влѣзнала въ търговска употреба. Значи, лампата пристигна, но петролтѣ не бѣ още достатъченъ. По това време той бѣше познатъ предимно като медицински препаратъ. Тогава се наричаше „Сенека-ойлъ“, разбира се, не по името на римския философъ, а по едно индийско име, което минавало за свещено. Намѣрилъ се нѣкакъвъ веселъ аптекаръ отъ Питсбургъ, който се заелъ да осмисли придобиванитѣ на индианската медицина. Аптекарътъ, на име Самуелъ Киръ, започналъ да дълбае. Следъ като изпочналъ душпа, дълбока 400 стъпки, той стигналъ

до нафта, примѣсена съ вода. Следъ това свое откритие той започналъ да прави шумни реклами. Лампата на полковникъ Феррисъ, по това време, била вече въ употреба, така че, „гешетътъ“ съ петрола, станалъ нѣщо много важно. Въ Ню-Хевенъ било образувано дружество за добиване на нафта. Но отъ къде да се вземе тая нафта? То било трудна работа. Дружеството е взимало нафта отъ тамъ, където е могло да намѣри. Тя била гребана съ кофи отъ шахтитѣ и дори съ лъжици отъ локвитѣ. Възбърби всички усилия, съдѣлата на това дружество не бѣ сподоблива. Смѣтитѣ излѣзхоа погрѣшши. Ржководителъ на фирмата Г. Х. Биселъ, въ 1856 год., замислялъ за Ню-Йоркъ. Той решилъ да се разходи малко изъ алеята на Бродвей. Както си вървѣлъ, погледнѣлъ му попадналъ на рекламата за нѣкакво чудновато дѣнебно сръдство. Плакатътъ представлявалъ пред-

е срещата между Фюрера и Дуче. на източния фронт. Самото място, дето сж станали историческият разговор, придава голямо символично значение на срещата. Двамата държавници и полководци, заобиколени от въздухопловенитъ си войници, не творѣха туку програма за нови войни и стълizationsения, както Чърчил и Рузвелтъ въ Атлантика, а обмисляха съ чувство на историческа отговорност новия

европейски редъ, който е възможенъ при следнитъ предпоставки: унищожаване болшевишката опасност, плутократическата експлоатация и поводитъ за бждещи войни. Безграничната вѣра и непреклонната воля за победа, безъ всѣкаквъ компромисъ, проявени по блѣстящъ начинъ на тази среща, се разбиратъ отъ само себе си.

Германскитъ народъ гледа съ голямо задоволство и гордостъ

изтеклитъ две години и знае, че победата е неговa. Гениалното военно и политическо ръководство на Фюрера и чувствната храбростъ на германскитъ войници сж гаранция за това. Нищо не е въ състояние да отклони младитъ живени народи отъ пътя къмъ нова Европа.

Съ подобни мисли ние посрѣщаме третата година на тази тринайсета английска война срещу континента.

представеницитъ на петролнитъ кули.

— Ура! !!! — извикалъ той радостно.

Биселъ намѣрилъ въ лицето на „полковникъ“ Дрейкъ най — подходящия човѣкъ за търсене на земно масло. Цѣлата неговa военна служба се състояла въ това, да бже кондукторъ по желѣзницитъ. Въпрѣки туй, той се укавалъ доста остроуменъ човѣкъ. Смигналъ съ око, възлѣ своитъ сѣвива и кациалъ до сами работилницата на „чудноватото срдѣство“ въ Титусвилъ.

Следъ дълъгъ трудъ, въ сжботата, на 27 августъ 1859 год., той стигналъ дълбочина отъ 69,5 стъпки. На другия день, когато неговитъ помощникъ „мичо“ Били Смитъ излѣзалъ да се поразходи малко и да види какъ напредва дѣлото имъ, подскочилъ отъ радостъ. Той видѣлъ, че дупката била пълна съ нафта. По-гъсно туку била вече построена помпа, която изсмуквала отъ

земята по 24 бѣвчи въ денонощие, което се равнявало на повече отъ 3 тона. Следъ нѣколко месеци околността представлявала вече гора отъ петролни кули. Съ това започнала нова глава въ свѣтовното стопанство.

Въ 1861 год. когато изригналъ първиятъ петроленъ гейзеръ, съ капашитетъ отъ 300 бѣвчи на день, хората си глѣгнаха езицитъ, но дали отъ очудване, дали отъ удоволствие или отъ предчувствие за сждбата на бждещитъ поколения, това мжно може да се опредѣли. Най-вѣроятно е, че отъ удоволствие, защото американцитъ не обичатъ много да се замислятъ за бждещето. Работата имъ се представяла вече съвсемъ лека: изкопай дупка, постави бѣвча край нея и златото ще потече край рѣка. Който бже заключилъ за Калифорния, сега се втурваше къмъ Пенсилвания. Който рискуваше, той печелѣше. Бившиятъ я.п. чиновникъ Дрейкъ

стана голямъ човѣкъ. До скоро хората се подиграваха съ него, но сега всѣки се обръщаше къмъ него съ страхопочитание. Въ портмонето му започнаха да дръпкатъ примамши долари. Той започна да спекулира, закупуваше парцели, строеше кули, търсѣше, търсѣше...

Съ това неговата биография е на привършване.

Отъ начало петролната трѣска се придвижи на северо-изтокъ къмъ щата Нью-Йоркъ, а следъ туй на юго-западъ, къмъ щатитъ Охайо и Западна Виржиния. Въ предпоследното десетилѣтие отъ миналия вѣкъ, тая трѣска бже вече обхванала цѣлата област на апалахитъ. Въ този периодъ името на „полковникъ“ Дрейкъ се споменава още веднажъ: заради неговитъ заслуги и въз основа на голямата му беднотия, щатътъ Пенсилвания решилъ да му отпусне месечна пенсия отъ 125 долара.

Говорятъ за свобода на народитѣ, а заграбватъ петрола на иранъ

Съ страстни молитви, нейде изъ потайнитѣ къчѣта на Атлантика, Рузвелтъ и Чърчилъ поискаха да трогнатъ свѣта, та по тоя начинъ, да отвърнатъ погледа му отъ своя жестокъ империалистически егоизъмъ. Тѣхната набожностъ и молитвено примирение показва твърде скоро истинския си образъ. Веднага следъ срещата Англия нападна, по най-подълъ начинъ, бедния ирански народъ и заедно съ своя воененъ съюзникъ, болшевишка Русия, сложи ржка върху петролнитѣ извори. Въ извинителната си речъ, произнесена въ Ковънтри, английскиятъ министъръ на външнитѣ работи Идълъ заяви, че търпението на Англия идвало отъ Бога, а омразата — отъ дявола. Но „божественото търпение на Англия и било необходимо само

докато дотача най-благоприятния мигъ, за да сложи ржка върху силата и богатствата на една свободна страна.

Истинската причина за този англо-болшевишки грабежъ сж петролнитѣ богатства на тая предно-азиатска страна. Погледътъ на англо-индийското управление бѣше отдавна насоченъ върху тази страна. Сега съ атенатъ срещу Иранъ тѣ успѣха да ударятъ съ единъ куршумъ два заека: първо-иранскиятъ петролъ се намира вече въ английски рже и второ сухоземниятъ пътъ Индия-Египетъ най-после влѣзе въ състава на английското имперско устройство. Освенъ това, чрезъ тоя ходъ тѣ вече можаха да посочатъ на свѣта единъ успѣхъ, който нарекоха голѣма победа. Нападението надъ иранскитѣ пе-

Photo: Weltbild

Стъпка по стъпка, но съ единъ и същи устремъ, пехотинцитѣ вървятъ все напредъ

Ето какво разказватъ пъкъ други

Всичко това американцитѣ разказватъ въ връзка съ своя петроленъ юбилей. Но не всички заслуги за откриването на петрола могат да се припишатъ на американцитѣ. Явиха се много претенденти за тая човѣшка благодать. До насъ достигнаха и други разкази, отъ съвсемъ различни страни, които звучатъ малко по другояче.

Първи разказватъ поляцитѣ. Тѣхната легенда за петрола започва сжко така съ аптекари. Въ 1852 год. аптекарътъ Игнацъ Луказевичъ отъ Краковъ, знамѣрилъ начинъ за дестилане на нефта и на 30 юли 1853 год. за првъ пъкъ осветилъ тамошната градска болница съ газени лампи, построени отъ самия него. Следъ това той снабдилъ града Виена и австрийскитѣ жельзници съ свѣтло масло.

Но его, че и чехитѣ се обаждаватъ. Тѣ не твърдятъ, че сж открили нефта, защото петролъ не се намира въ тѣхназемя, но тѣ напр. сж осветили Прага още въ 1836 год., което означава,

че дестилацията на нефта имъ е била позната още тогава. Въ сждностъ, дестилатътъ е билъ лошъ, по — лентитъ дериватъ (бензинъ) бѣха примѣсени съ свѣтло масло, поради което тази смѣсъ често пжти избухвала. Жителитѣ на Прага били на мнение, че е по-добре да си сѣдятъ на тъмно, отколкото надъ главитѣ имъ да висятъ запалителни бомби. И затова тѣ угасили лампитѣ.

— Моля, не забравяйте и насъ! — се обадиха румънитѣ.

— Нашата нефта е малко по-добра отъ тази на Галиция! (Коего е напълно вѣрно). Нашитѣ лѣтописци сж отбелязали, че къмъ края на 18 столѣтието нефтата на нефта била употребявана за осветление.“

Следъ ромънитѣ се явиха руснацитѣ. Тѣ твърдятъ, че първата инсталация за дестилане на петролъ е била построена въ Русия, въ 1823 год., отъ двама находчиви търговци, братята Дубининъ. Тя е била поставена въ селището Мостокъ, северенъ Кавказъ, наблизо до Гросни. Братята Дубининъ сж срѣщали мъжнотии при изнасяне тѣхния про-

дуктъ на пазара. Въ Мостокъ нѣмало купувачъ на свѣтло масло. До най-близкото мѣсто за употреба, трѣбвало да се ходи нѣколко стотинъ километра. На ширъ и на дължкъ, никой не е ималъ понятие отъ петролни лампи.

Германия е била бедна страна, тя нѣма петролъ. Въпрѣки това, германцитѣ иматъ доказателства, че нефтата е изнамѣрена отъ тѣхъ много по-рано отколкото отъ руснацитѣ. Фактъ е, че още въ 1670 год. жителитѣ на с. Виле, 18 мили отъ Целе, сж добивали петролъ въ сждната областъ на Хановеръ, където и днесъ се намира центрътъ на петролната производство. Тамъ не е имало петролни кули. Но йезуитътъ Атанасиусъ Кирхеръ, който не билъ нито кондукторъ, нито полковникъ, а археологъ и химикъ, е предложилъ петрольтъ да бжде пренасянъ посредствомъ оловни трѣби, което означава, че идеята за „пайпъ-лайнъ“ е сждествувала две години преди нейното осжществяване.

Но съ това не всичко е свършено.

тролопроводи, които въ същност бѣха единствена целъ при нападението надъ тая арабска страна, не вървѣше така бързо за эле ранения прѣстѣй на английската армия. Сега пакъ миренъ народъ трѣбваше да стане изкупителна жертва на тая военна суета.

Какво въ същностъ крие тази английска победа, показва най-добре становището на испанския в. „Публо“.

„Англия трѣбваше най-сетне да допусне, маската на победата да падне и да признае, че тукъ се касало до завземане на трансиранската жѣлѣзопътна линия. Сега за генералъ Уейвѣтъ вазатъ съжитѣ думи, които нѣкога единъ държавникъ каза за Нелсонъ:

„Той избира винаги такива слаби противници, че заслужава курушмъ, ако не ги победи.

Нѣкога Англия нападана народѣтъ по брѣговетъ на Тихия

океанъ, за да придобие растението копра. Сега унищожи свободата на единъ неутраленъ народъ, за да използва земнитѣ му богат-

ства. Това е оная вѣчна Англия, която винаги говори за Бога, но винаги мисли за своитѣ богатства.

Зрънца

За подлостѣта

Подлостѣта води, често пѣти, и до царски палати, но никога до величие.

Нѣкои казватъ, че подлостѣта се е родила въ сърдцето на жената, но това не бива да се вѣрва. Ти еднакво удобно се чувствуваш и въ мъжко и въ женско сърдце. По-вѣроятно е, че ти е остатъкъ отъ време, когато човѣкътъ е пѣлзѣлъ. Когато се е изправилъ на крака и е направилъ своята първа горда стѣпка, той не е чувствувалъ вече нужда отъ нея. Затова ти и до сега най-добре свива своето гѣздо само въ сърдцата на тия, които пѣлзатъ.

По нѣкога подлостѣта може да достигне и най-високи върхове пѣлзешкомъ и да се върне съ гордо вдигната глава и съ орденъ на гърди. Това, обаче никакъ не измѣня нейната същностъ.

До скоро ти имаше добра цена, но напоследъкъ започнаха да си едужатъ по-рѣдко съ нея. Вее пакъ нѣкъде още и употребяватъ, макаръ да не върши вече добра работа.

Подлостѣта има единъ много страшенъ прагъ:

Доблестѣта.

— Всичко е самохвалство! — съ извѣстенъ тонъ казва японецътъ. — Още въ седмото столѣтие сл. Хр. отъ шахитѣ на Епшиго, на о. Хондо, който и днесъ съществува, ние сме добивали петролъ. Този петролъ се употребявалъ за освѣтление на императорскитѣ дворци“.

— Всъщностъ — твърдятъ гърцитѣ — Александъръ Велики е открилъ петрола. Въ началото на четвъртия вѣкъ пр. Хр., когато стигналъ брѣговетъ на Оксусъ, днешна Амудария, неговитѣ воини сж намѣрили петролъ, който извиралъ изъ земята. Нѣколко пробитъ отъ това масло били занесени на жрецитѣ и тѣхнитѣ анализъ е установилъ, че това е знакъ за славенъ, но тежкънъ по-ходъ. (Горкитѣ жреци! Този дълтъгъ и неравенъ пѣтъ имъ билъ дошълъ до гуша, но какъ сж могли да се осмѣлятъ да идатъ противъ волята на тая завоевателъ?) Освенъ това, Александъръ Велики откри петролъ и въ Месопотамия, защото около Вавилонъ той забелязалъ вѣнчана огнь и естественъ зифтъ.

— Вашитѣ разказъ е хубавъ

като розитъ на Шира и килимитъ на Тебрисъ, но, за жалостъ, трѣбвало да направимъ нѣкои поправки — отговарятъ персийцитѣ на гърцитѣ. — Отъ вашитѣ интересенъ разказъ личи, че нито вашитѣ великъ Александъръ, нито неговитѣ жреци сж схванали какво е нафта, нито пъкъ сж помислили да го употребяватъ. А въпросътъ се отнася само до правилната му употреба. —

— Много право! — казватъ американцитѣ. — Не е важно кой е изнамѣрилъ нафта, но кой се е достѣпилъ да го продава! —

„Може би е станало много добре, че Александъръ Велики не е почналъ търговия съ петролъ — отговарятъ персийцитѣ — защото по всѣна вѣроятностъ, той би го продалъ като масло за ядене, а по тая начинъ много трудно би заботатѣлъ. Споредъ Плутархъ, гърцитѣ били просто изненадани, когато видѣли, че има страни, които иматъ петролъ, безъ да притежаватъ маслинено дърво...“

Спорътъ бѣше твърде дълтъгъ. За правото върху това откритие се появяваха все по-нови и по-

нови претенденти. Италиянитѣ казваха, че и при тѣхнитѣ прадѣди — римлянитѣ — въ северна Италия сж горѣли вѣчни огньове, а албанцитѣ пъкъ твърдѣха, че мѣстото на нимфитѣ, където е горѣлъ вѣченъ огнь, се е намирало въ предѣлитъ на Албания. Отъ Перу можеше да се чуе пъкъ, че много по-рано отъ идването на испанцитѣ, инкитѣ вече употребявали асфалтъ за стро-

еене.

Този благороденъ споръ не би билъ никога завършенъ, ако не се намѣси главнитѣ английски комисарь въ Палестина, за да заяви:

— Леди и джентлмени! Петролътъ е използванъ най-напредъ въ Палестина, Египетъ и Вавилонъ. Въ Вавилонъ, днешната иракска държава, той бѣ употребяванъ, примѣсенъ съ пѣськъ, за зидане на стени, какъвто е случая съ строежа на Вавилонската кула. Азъ съмъ на мнение, че дългокачественостъ на материала и непознаването на английския езикъ сж единствената причина, за да не успѣе това интересно предприятие.

Америка и германският примѣръ

Свѣтътъ свикна вече съ това да вижда, какъ нѣкои страни бързаатъ да копиратъ, макаръ и мълкомъ, нѣкои германски постижения. Това най-вече се отнася до Съединенитѣ Шати и Англия. Тѣ се мъчатъ да копиратъ германската дисциплина, германската организация и германската стопанска система. Така се стигна до следния парадоксъ: противниците на Германия, за да разстроятъ възприематъ схититѣ начини и срѣдства на германската търговско — стопанска система, които Германия въведе въ борбата срещу своитѣ врагове.

Особено яркъ примѣръ затова сж С.-А. Шати. Известно е, че цѣлата военна политика на Рузвелтъ бѣше насочена да осхити „Ню Дийлтъ“ (Новата стопанска програма). Това не се оспорва и отъ най-приближенитѣ до Рузвелтъ. Въвеждането на военно стопанство трѣбва да даде възможностъ, щото и следъ приключване на днешната война, рѣководството и починитѣ да

останатъ въ рѣшетѣ на едно върховно водачество. Изявлението на единъ бившъ държавникъ предъ американската държавна стопанска организация бѣха повече отъ интересни. Само преди нѣколко седмици той говори за всестраненъ надзоръ надъ всички индустриални порѣчки, надъ вложенитѣ въ индустрията и търговията материали, надъ паричния пазаръ, надъ разпредѣленето на суровинитѣ и работната рѣжка и т. п. Това нѣщо представлява мѣчителенъ сънъ, кошмаръ за либералистичното схващане за стопанството. Но е най-интересно отъ всичко това, че се въвеждатъ временни мѣрки, а се говори за трайна политика.

Ние мѣчно можемъ да си представимъ, какво значение има това за американскитѣ схващания. Още на 27 май, 1935 год. Вървониятъ сждѣ се произнесе срещу Рузвелтъ, а съ това и срещу „Ню Дийлтъ“. Сега „Ню-Дийлтъ“ отпново подига глава. Ние наблюда-

ваме постоянно, какъ въ борбата между консервативнитѣ и революционни сили, последнитѣ надделяватъ.

Въ връзка съ новата американска политика, голѣмиятъ стопански теоритикъ Алвинъ Хансенъ, въ своята книга „Фискална политика и търговски кръгове“, иска въвеждане на националъ-социалистическия образецъ, по който ставатъ държавнитѣ порѣчки, т. е. социализиране на приходитѣ чрезъ разширяване на общественото потребление. Хансенъ иска по-нататѣкъ изготвянето на планъ за разширяване на социални постижения и съответна финансова политика. Всичко това сж принципи на германската националъ-социалистическа политика и представляватъ остро противоречие спрямо американското либерално-демократическо схващане.

Всѣки си спомня дори и сега, че американскиятъ печатъ, подобно на английския, съ нескрито задоволство сочеше че Германия ограничава съ законъ и съ даянни мѣрки всѣко забогатяване и смѣташе това за признакъ на слабостъ и насилие надъ предпримчивия духъ.

— Леди и джентлмени! Известно ни е сждѣ, че майката на Мойсея е поставила своята малка ройбжа въ копница изплетена отъ трѣстика. Съ тая копница тя го е пуснала въ водитѣ на Нилъ, но за да не потне копницата, тя я намазала съ смола и катранъ. Значи, асфалтътъ или естѣствената нафта сж били известни още на библейскитѣ народи и водени отъ залежитѣ на Синайския полуостровъ. Като заключение, можемъ да кажемъ, че на дъното и по брѣговетѣ на Мръвото море се намира асфалтъ. Споредъ решението на О. Н. Мръвото море бѣ дадено като мандатна областъ на Англия, а останалитѣ две — Египетъ и Иракъ, сж свързани посредствомъ приятелски договоръ съ правителството на Негово Величество. Не съмъ ли правъ господа?

— Разбира се, разбира се, напълно вѣрно! — побързаха да се съгласятъ иракцитѣ и египтянитѣ...

— Азъ заявявамъ, че правото върху откритие, използване, рафиниране и продажба на нафта

принадлежи на насъ, англичанитѣ, въ лицето на фирмитѣ — „Иракско-петролно дружество“ и „Англо-персийско петролно дружество“. Съ това азъ мисля, че всѣки по-нататѣшенъ споръ е безсмисленъ!“

Днес вече и въ Америка преживяват остро увеличаване въ данъка върху предприятията и въ данъка върху приходитъ. Тъзи данъчни нововъдения целятъ само едно — ограничаване на военнитъ печалби. Тъзи нови увеличения и нови данъци засѣгатъ предимно военнитъ предприятия.

До сега всички чисти печалби до 8% отъ вложенъ капиталъ се освобождаваха отъ допълнителенъ данъкъ, така че предприятията съ голъми капитали, които имаха презъ годинитъ 1936 до 1939 год. малко чиста печалба, не плащаха никакъвъ допълнителенъ данъкъ. Сега размъртъ се понижи отъ 8% на 7%.

До толкова, доколкото чистата печалба надвишава срѣдната такава отъ споменатитъ години, предприятията трѣбва да плащатъ и извънреденъ данъкъ отъ 10% върху увеличението.

Като си спомняме сега, че нѣкога тия мѣрки въ Германия се наричаха отъ нашитъ противници „безскрупулно ограбване на стопанството“ и „дилетантско срѣдство за финансиране на войната“ много интересно ще бжде да чуемъ, че предстоящитъ мѣрки и въ С.-А. Щати за увеличаване на данъчнитъ проценти, намаляване на свободния размѣръ отъ 8% на 7% върху вложения капиталъ и забраната за отдѣлане на дружествени данъкъ отъ общата данъчна тежба, ще донесатъ единъ допълнителенъ приходъ отъ 1,225 мил. долари. Извънредниятъ пысъ данъкъ върху чистата печалба отъ 10% донася нова чиста печалба отъ 65 милиона долара.

Срѣдниятъ американецъ ще погледне съ не особено довѣрие на необходимостта отъ въвеждане на такива мѣрки, защото събранитъ по тоя начинъ срѣдства отъ стопанството трѣбва да послужатъ за финансиране на война, въ която американскитъ народъ не е ни най-малко заинтересованъ. Той знае, че задъ пѣлата тая дейностъ стои побѣднѣлиятъ диктаторъ, председателътъ на „най-свободния народъ“ въ свѣта, съ своята еврейско-плутократическа свита.

Споредъ гледището на германскитъ противници, по-безсмислена отъ тази война гѣма. Нашата епоха е епоха на пробуждане социалната съвестъ и социалната отговорностъ. Това пробуждане намѣри своето първо и истинско осъществяване въ национал-социалистическа Германия. Но това пробуждане чука и върху затворената врата на либерално-капиталистическия свѣтъ, за да издигне отново труда на подобраваната му висота и да го осмисли по-добре.

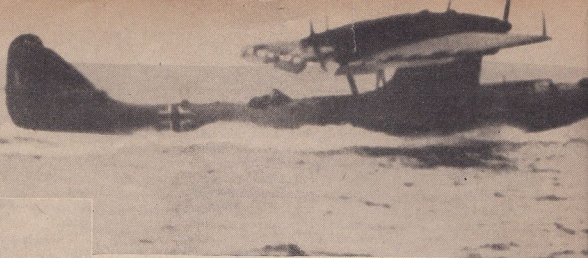
Германия бѣше първата страна,

която освободи 80 милиона души отъ бича на безработицата. Освенъ това идва вече и краятъ на рая на капиталистическия промѣни, които позволяваха най-безбожна спекулация съ огромни богатства чрезъ използване на пазарнитъ разлики. Въ замѣна на това ще се проведатъ схитѣ ония целесъобразни мѣрки, които националсоциализмътъ прилага вече така успѣшно.

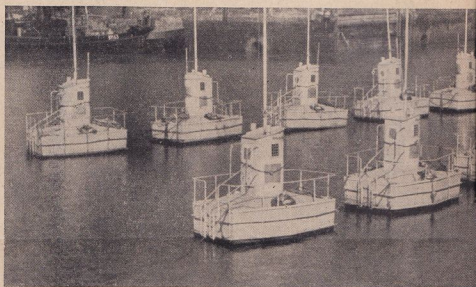
Това развитие е неотмѣнно! Живенитѣ сили на нашия бѣкъ ще наложатъ това и на С.-А. Щати.

Производство на алуминий. Този първостепененъ суровъ материалъ при производство на леки сплави презъ 1937 год. се увеличи 9 пѣти въ сравнение съ 1932 год.

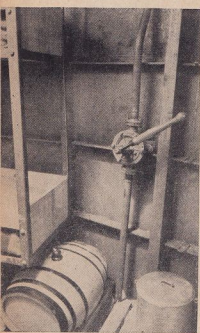

СПАСИТЕЛН

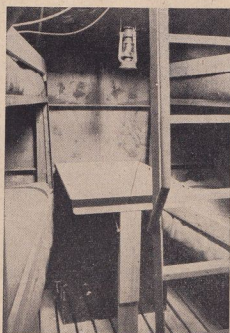

Германски летци върху спасителна лодка чакат помощ

Множество спасителни лодки, които се намират в приставни ние на Таманския канал. От там тук ще бъдат изпратени в водите около Англия, за да спасяват корабкрушеници!

Вътрешна уредба на такава спасителна лодка: помпа за вода, кофа за мръсотия и съд с чиста вода

Въ този откъс се намират четири удобни легла, а както се вижда и осветление не е забравено

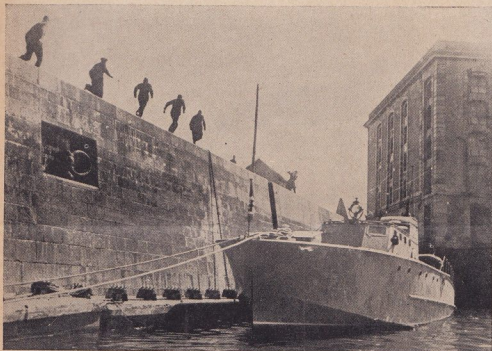
Бъльо, храна, медикаменти, готварски съдове, прочитни книги и телефонен апарат

Със нар

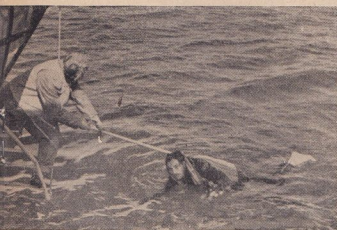
А ПОМОЩЬ ВЪ МОРЕТО

Тревога въ пристанище, където се намират тъзи спасителни лодки

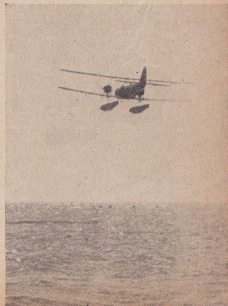

Радио-предаватели съ винаги въ връзка съ спасителните лодки, за да открият нуждаещият се

ни куки се свалят ботушият на падналият водата, за да може по-лесно да плава

Спасен летец, комуто се дава първа помощ

Адолф фон Шелг:

Въпросът за съобщителните средства въ време на война

Генералмайор фон Шелг е държавен подсекретар в Германското министерство на съобщенията и тамъ натоваренъ съ върховното управление на така важния отрасъл „транспортно дѣло въ време на война“. Неговите изявления иматъ голѣмо значение при преценката на транспортните възможности на Германия въ настоящата война.

Поучена отъ опититѣ въ Свѣтовната война Германия побърза да създаде навреме планоно направление на германскитѣ стопански сили. Тази организация трѣбва да осигури и стопанската победа на Германия надъ врага отъ татъкъ канала. Сѣщо и за използване на шосейнитѣ съобщителни средства бѣше необходимо прозорливъ планъ.

Още въ наредбата отъ 6. 9. 1939 година се създаде правната основа за ограничаване употребата на леки коли. Отъ 20. 9. 1939 година имаха право да се движатъ само онѣзи коли, които бѣха снабдени отъ съответнитѣ власти съ „червенъ жгълъ“ върху служебната табелка. Като предпоставка за снабдяване съ този знакъ, е наличността на обществень интересъ при понататъшната употреба на дадена кола. При товарнитѣ коли този интересъ бѣ общопризнатъ, защото стокообмѣнитѣ трѣбва да се поддържа, за да може да се извършва продоволствуването на фронта и родината. Бѣше определено и точното число на лекитѣ коли, които можеха да бѣдатъ снабдени съ червенъ знакъ; общо това число не биваше да надминава 15% въ голѣмитѣ градове, съ огледъ на по-голѣмото количество коли тамъ, а възлизаше и на 10% отъ числото на употребяванитѣ преди войната коли. Останаха въ движение ония автомобили, които бѣха необходими, напримѣръ колитѣ на лѣкари, ветеринарни лѣкари и пр.

Въ замѣна на ограничението въ леки пътнишки коли, числото на такситата и наемнитѣ коли бѣ ограничено само съ 50%.

Въ голѣмитѣ градове полицията устройва доброволческа служба на такситата, за да осигури

превоза на болни и пътници и презънощта.

При превоза на стоки, важността и наложителността на прѣноса решаваше, къде да бѣдатъ употребени останалитѣ товарни коли. Преди всичко въ разчитане на гари и пристанища и при превоза на необходими хранителни продукти. Важно бѣше освенъ това и обслужването на оръжейнитѣ и продоволствени предприятия, защото доставката и допълването на въоръженито, както и снабдяването съ вода, електричество и газъ е важна дейностъ въ живота и войната. Освенъ това трѣбваше да се поставятъ на разположение достатъчно превозни средства за голѣ-

митъ отбранителни и оръжейни строежи на Райха, като например линията Зигфрид, постройките за въздушна отбрана и строежи въ оръжейната индустрия.

Създаването на тази организация бѣ възложено отъ Министерството на Сѣобщенията, което само запази върховното управление, на така наречени пълномощни лица, назначени при властитѣ на вътрешното управление. Тѣзи пълномощници по мѣстнитѣ сѣобщения назначиха за провеждане на издаденитѣ наредби, въ градскитѣ и селскитѣ общини, нарочна ръководители, агенти по пѣтното дѣло, на които пъкъ, доколкото бѣ необходимо, за области съ особено оживе размяна, бѣха придани и помощници.

Пълномощницѣтѣ по мѣстнитѣ сѣобщения и агентитѣ по пѣтното дѣло имаха право да се ползуватъ отъ всички шосейни превозни сѣрѣства, въз основа на излѣзлия въ този смисълъ законъ и имаха възможността да разполагатъ, въ случай на нужда, съ необходими превозни сѣрѣства а при важни транспорти, дори и принудително.

Естествено, това право се използва само тогава, когато не е възможно по другъ начинъ да се задоволи явилата се нужда отъ превозъ. Досега всичко се развива добре. Заинтересованитѣ въ превозитѣ фактори сѣ обхванати въ професионални или мѣстни транспортни общности, каквито има вече надъ 4.000. — Сѣщо и войската и полицията поставиха на разположение превознитѣ си сѣрѣства. Така се помогна при разчистване на гаритѣ и снабдяване съ въглища.

Въ противовѣсъ на това организиране на нормалнитѣ шосейни превозни сѣрѣства, всички кола за по-голѣми строителни, предприятия бѣха изгнелени отъ пълномощницѣтѣ по мѣстнитѣ сѣобщения съвсемъ пълномѣрно изъ тѣхнитѣ собствени области и предназначени за продължително време за строителни цели. За да се опрости отчитането на строителнитѣ превози, създа-

денитѣ въ всички части на Райха чрезъ автомобилното дѣло на кооперативна основа общности, бѣха привлѣчени въ германската превозна автомобилна професионална организация.

Превозъ на далечни разстояния съ товарни кола се допуска съ огледъ на изразходването на гориво и гума, само когато се касае до важни за войната и прехраната превози, за които пъма на разположение никакви други превозни сѣрѣства. Затова бѣ определено, што превози на далечни разстояния да бждатъ допускани само съ особено разрешение на пълномощницѣтѣ по мѣстнитѣ сѣобщения. За текущи, редовни превози на далечни разстояния се допуска и разрешение валидно до 3 месеца, чието издаване обаче зависи отъ пълномощницѣтѣ по мѣстнитѣ сѣобщения.

За да се осигури пълното използване на превознитѣ сѣрѣства за далечни разстояния, сѣщитѣ трѣбва да бждатъ заявени преди заминаването предъ съответния агентъ по пѣтното дѣло въ мѣстото на отпѣтуването и сѣ длъжни да взиматъ за чужда смѣтка, по нареждане, допълнителенъ товаръ или товаръ при завърщането си. Тази разпоредба важи сѣщо и за превози на далечни разстояния съ собствени на стопанството (индустрия, търговия, земедѣлие и лесовѣдство) превозни сѣрѣства, докато до сега тя се прилагаше само върху превози за далечни разстояния съ сѣрѣства на превозната професионална организация.

За да се създаде, съвършено, военно и стопанско, организиране на стоковитѣ превози, трѣбваше да се осигури правилното използване на превознитѣ сѣрѣства чрезъ надзоръ върху шосейния обмѣнъ. За този превозенъ контролъ се постави на разположение Н.С.К.К. (партийна организация) и проведе този контролъ, въпрѣки липсата на достатъчно персоналъ поради войната. Освенъ постоянната контролна служба се извършватъ и извънредни главни проверки, по нареждане на пълномощницѣтѣ по мѣстни сѣобщения, въ сѣ-

Foto: Presse-Bild-Zentrale

Набѣро съжмено огнище за готвене, нѣйде на источния фронтъ

трудничество съ ръководството на надзирателнитѣ служби.

Превозитѣ трѣбваше да бжде обѣдѣченъ сѣщо и отъ страна на тия стопанства, които товарятъ. Затова всички получатели на стоки бѣха длъжни да товарятъ или разтоварватъ веднага следъ получаване на дадено превозно сѣрѣство, и то и въ обѣднитѣ почивки, сѣбота, както и недѣлни и празнични дни. Получателитѣ на стоки трѣбва, да бждатъ навреме уведомявани за постъпването на сѣщитѣ, за да могатъ да приематъ веднага пристигналитѣ стоки.

Пълномощницѣтѣ по мѣстнитѣ сѣобщения могатъ да се разпореждатъ, при отлагане разтоварването и при особена превозна криза, принудителното разтоварване и принудителното отвозване на стокитѣ за смѣтка на получателя, както и да обложатъ съ глоби провинилитѣ се лица.

При сѣобщителнитѣ сѣрѣства по улици — като омнибуси, трамваи и пр. — трѣбваше на първо мѣсто да се положатъ грижи за превоза на пѣхници-работници отъ различни професии. Увеселителнитѣ превози съ омнибуси бѣха съвършено сѣрѣдни. При двойнитѣ превозни сѣрѣства — редовни и омнибуси — последнитѣ по възможност се спираха. Тѣзи ограничения позовоиха, што превозътъ на тру-

дицитъ се и обслужването на голъми строежи и предприятия не само да се поддържа, но и да се засили въ нуждини размъръ.

Не по важно отъ организационнитъ предпоставки за провеждане на военни и хранителенъ шосеенъ превозъ, бѣ и замѣната на различни материали, употребявани като гориво. Главниятъ пълномощникъ по автомобилното дѣло бѣ изработилъ типова програма за автомобилната индустрия, станала известна подъ името „Програма Шеелъ“. Тази програма въведе значително ограничение въ броя на отдѣлнитъ видове, опростяване на принадлежноститъ и опредѣляне на известни точно опредѣлени размъръикласи при товарнитъ коли.

За преобразуването и индустрията бѣ допуснатъ „навестенъ срокъ за довършване започнатото“. Военно-стопански бѣ важно, че автомобилитъ отиваха по този начинъ тамъ, където бѣха най-необходими.

Затова въ началото на войната главниятъ пълномощникъ по автомобилното дѣло застана предъ автомобилната индустрия като единственъ, който дава поръчки и разпредѣля производството между войската и стопанството.

Стопанството получи въ първата година отъ войната надъ

30.000 товарни коли. Тѣхното разпредѣляне се извърши чрезъ издаване на купони. Автомобилнитъ типъ се избираше въз основа видътъ на автомобилното предприятие; напр. видъ и количество на разполагаемото гориво. Въ замѣна на мобилизиранитъ товарни коли се употребяваха въ много случаи така наречени ремаркета, за стоквъ превозъ, прикачени къмъ лекитъ пѣтнински коли. Освенъ автомобили отъ новото производство, стопанството получи и стари такива отъ войската, за получаването на които важнъ сѣ купонната система.

За да се употребяваха разумно превознитъ сръдства, нивото на поправкитъ трѣбваше да се държи по възможностъ низко. Тази задача се разреши съ сътрудничеството на службитъ на войската и на различнитъ автомобилни гаражи въ страната. Нивото на поправкитъ днесъ е около 70%, докато въ мирно време възлизаше на 15%—20%.

За раздаване на гориво и гуми се въведе също купонна система. Върху запаситъ отъ горива се отрази много благоприятно и въвеждане употребата на мѣстни горива, теченъ и генераторенъ газъ. Производството на генератори е огромно. Снабдяването съ гориво е организирано добре и е осигурена нуждата

мрежа отъ танкови лагери, като сѣ положени и съответни грижи за обучаването на шофьорски персоналъ. Целта е, чрезъ употребата на генератори да се спести 1 милионъ тона течнo гориво, което представлява $\frac{1}{7}$ частъ отъ предвоенната консумация.

Докато чрезъ целесъобразно използване на шосейнитъ превози, събщителни сръдства се осигури разрешаването на належащитъ превозни задачи въ страната, гражданскитъ автомобиленъ превозъ пое и важни задачи по отбраната на Райха.

Бързото завършване на липията Зигфридъ се дължи главно на масовото използване на моторни коли. Същото значение има и обстоятелството, че войската можъ да получи отъ гражданския секторъ, следъ разрушаването на жельзопѣтнитъ събщения въ Холандия, Бельгия и Северна Франция, товарни коли, които и трѣбваша за победоносна край на похода въ Франция.

И войната доказа, какво огромно значение има единъ мощенъ шосеенъ обмѣнъ въ германското транспортно дѣло и стопански животъ. За значението на моторизацията при военнитъ успѣхи на Германия нѣма какво да се говори, защото успѣхитъ сѣ на лице.

Девизътъ: „Европа за европейцитъ“

Свѣтътъ се намира още подъ впечатлението отъ срещата на Хитлеръ и Мусолини, която стана въ главната квартира на Фюрера въ днитъ отъ 25 до 29 августъ т.г. Отъ самосебе се разбира, че, следъ историческото решение отъ 22 юний 1941 год., двамата голъми творци на Нова Европа, трѣбваше да се произнесатъ върху проблемитъ на борбата. Това е напълно въ съгласие съ тѣхния воинишки характеръ и е постояннъ белегъ въ тѣхната обща плодотворна и революционна дейностъ. Главниятъ девизъ, кан-

то на националсоциализма, така и на фашизма, бѣше — борба противъ разрушителния болшеви́змъ и неговитъ банди. Обстоятелството, че италианскитъ дивизии се биятъ рамо до рамо съ германски, финландски, унгарски, испански и словашки воиници, както и съ явното участие на други съюзени и доброволни държави, говори, че нѣкогашната вътрешна борба срещу комунизма, сега е пренесена и въ областта на външната политика. Неприятелската пропаганда сочи нѣкакъвъ „паралелъ“ между

срещата въ неизвѣстния отдалеченъ северо-американски заливъ и тая, която стана въ главната квартира на Фюрера. Този начинъ на действие не е новъ и той издава своя английски произходъ. Той цели за привлечение на свѣтовната общественостъ върху смисъла и целитъ на двѣтъ групи сили. Подстрекателството отново влѣзе въ роля. Този пътъ, това подстрекателство излиза официално отъ рѣшетъ на двама ръководни държавници. Пристъпни се къмъ приготвяне на специални филми,

които имаха задача да дразнят слъзнитъ излети на зрители и слушатели и, по старъ англо-американски навикъ, призова се тържествено и Богъ за съюзникъ въ тяхната борба за „човѣчностъ“. А въ сѣхността действителността е съвсемъ друга: тѣзи двама хора отново се споразумѣха за по-нататъшно разширение на войната. Завладѣването на Иранъ, по прѣстѣпенъ начинъ, е първото явѣне което снесоха дветѣ квачки на плутократията въ мъглата на Атлантика.

Противно на това, предъ двамата водачи на Осьта, леки едѣнако бѣдеше, съ едниаки въздѣления. Пехотинецътъ отъ Свѣтовната война, Адолфъ Хитлеръ и подофицерътъ отъ бързоходната пехота, Бенито Мусолини, дадоха на свѣта девиза: „Европа за европейцитѣ“. Ясенъ изразъ на това е онова изречение отъ телеграмата на Дуче до Фюрера, въ което се казва: „Азъ се завръщамъ обратно въ Италия съ неугасимо впечатление отъ великото

дѣло, което предприхмѣ и отъ сигурността въ неговиа победоносенъ завършекъ.“

Две нѣща бѣха напълно ясни още въ началото отъ политическата дейностъ на тия двама хора: нетрайността на Парижкитѣ договори и убеждението, че Съветска Русия ще бѣде винаги източникъ на опасностъ за европейската земя. Нима ще забравимъ, че Мусолини бѣше първиятъ европейски държавникъ, който се противопостави на Версайското безумие? Той още тогава бѣше за една Нова Европа. Сега тази Нова Европа се ражда. Тази Европа сега се бори на изтокъ срещу съветскитѣ изроди и води защитата на нашия континентъ срещу империалистическитѣ домогвания на англо-американцитѣ. Волятъ на Рузвелтъ и Чърчилъ е да наложатъ победа на съюзенитѣ капиталисти и комунисти, за да превърнатъ Европа въ колония на европейскитѣ капитализъмъ и игрище на азиатско-болшевишкитѣ орди. Срещата въ главната квартира на Фюрера е първата мѣрка за противопоставяне срещу всѣки опитъ да се приведатъ въ действие двата горни плана на западната плутократия.

Че тѣзи плутократически намерения не сѣж никакво въображение, доказва цѣлото развитие на войната до сега. За твърде късо време, обаче, на силитѣ отъ Осьта се отдаде, при безшумна работа, да блокиратъ самата неприятелска блокада.

Като най-врѣхна точка въ това развитие сѣж на лице две особени прояви: Лайпцигскитѣ есененъ панаиръ, въ областъ та на стопанскія животъ и спортнитѣ игри на Хитлеровата младежъ въ Бреслау. Едната проява говори за едритѣ линии въ възможността за сто-

панско сътрудничество между европейскитѣ народи и щастливитѣ изгледи за работа следъ войната, когато ще бѣдатъ окончателно отстранени всѣки причини, които преръсѣхаха европейското стопанско сътрудничество въ постоянни раздори, а другата проява пѣкъ сочи, че Нова Европа изгрѣва въ очитѣ, душитѣ, сърдцата и волитѣ на европейската младежъ. Хитлеровата младежъ днесъ показва своитѣ постижения на младежитѣ отъ всѣки страни, които бѣха изпратени като представителни групи на тия тържества.

Планътъ на двамата велики водачи на Европа става още по-ясенъ, ако отново се взрѣмъ въ смисъла на следнитѣ изречения на Фюрера:

„Новиятъ редъ въ Европа, който ще дойде следъ войната, трѣбва за въ бѣдеше да отстранѣ всѣка възможностъ, която би довела отново до война. Унищожаването на болшевишката опасностъ и плутократическа печалба ще създаде възможността за трайно, мирно и плодноосно сътрудничество между всѣки европейски народи, както въ политическа, така въ стопанска и културна областъ...“

Лицемерната и лъжлива програма на плутократитѣ се роди въ мъглата на атлантическитѣ брѣгове, като дрипаво подражание на Уйлсоновитѣ 14 точки. Въ ясна съгласна свѣтлина пѣкъ двамата велики мже дадоха девиза „за Нова Европа“. Това става подъ победоносния тътенъ на оркядата и нито болшевишкитѣ, нито плутократитѣ ще могатъ да дадатъ другъ ходъ на това развитие.

Комсомолът — неуспъшен опитъ

Сравнение между националсоциалистическия и комунистическия начинъ за възпитание на младежта

Днесъ когато 23 годишната постройка на Съветския съюзъ се тресе и всеки мигъ може да се сгромоляса подъ ударитъ на свършенната 8 годишна германска военна машина, трѣбва да се запитаме, къде се крие слабостта на болшевишкия строй. Причинитъ сж много. Една отъ тѣхъ е и начинътъ на работа съ младежта. До като комунизмътъ имаше 23 години на разположение, за да създаде свое поколѣние, национал-социализмътъ работи още до голяма степенъ съ така нареченото „старо поколѣние“, което до преди 8 години принадлежеше на много партии и групировки, дори и на комунистическата партия. Днесъ резултатитъ отъ начинътъ на работа най-добре проличаватъ на бойното поле, където славната германска войска ятне победа следъ победа. Затова отъ значение ще бже да направимъ сравнение между способитъ за възпитание на германската и тия на комунистическата младежъ.

Историкътъ на Съветския съюзъ, Покоровски, заявилъ при известень случай следното: „Ние, марксиститъ, не виждаме въ отдѣлната личностъ творителъ на историята, защото тя за насъ е само уредъ, съ който историята

си служи. Може би ще дойде някога време, кога такива уреди ще могатъ да бждатъ искусствено построявани, така както днесъ се правятъ напр. електрически акумулатори. Това, обаче, не е още постигнато и тѣзи акумулатори на обществено развитие, съ които

А така пъкъ се възпитава младежта въ съветския „рай“

си служи историята, се произвеждатъ най-естествено — тѣ биватъ раждани!

Отъ тоя краенъ материализмъ до обнародвания презъ 1935 година законъ, споредъ който въ Съветския съюзъ и дванадесетъ годишни деца могатъ да бждатъ осждавани на смъртъ, води права линия. Това е страхотниятъ и ужасенъ пъкъ на болшевишкия експериментъ, който целѣше да възпита младежта до състояние на комунизирана човѣшка маса. Тоя пъкъ води презъ няколко етапа, които официалната съветска пропаганда отбелязва съ познатия изразъ „чисти“. Презъ тѣхъ съветскитъ потисници, съ

познатата имъ бруталностъ, направиха да пресѣхне изворътъ на най-голямото народно божество — младежта.

Съ истинитъ на животинство бѣ разрушено първо семейството, защото всеки трѣбвало да принадлежи само на обществото, на човѣчеството. „Луначарски даже заяви въ списание „Огоньокъ“, че трѣбва да се премахнатъ изразитъ „баща“ и „майка“ и замѣнятъ съ „възрастни“. И тѣй годишно три милиона деца биваха насилствено отдѣлени отъ своитъ родители и препращани въ така наречени „колективни ясли“. Следъ като тоя начинъ се оказа напълно погрѣшенъ, тѣй като детската престѣжностъ прие застрашителни размѣри и проблемътъ за „безпризорникитъ“ развълнува цѣлата съветска общественистъ, бѣ решено да се прибѣгне до московското всеизвестно сръдство — убийството. Хиллади разпуснати младежи станаха жертва на последвалитъ масови процесни.

Следъ като пъкъ се реши, че семейството не е само черковно въведение а първина обществена наставка и Сталинъ издаде вѣзкави нови „наредби“, пакъ не бѣ постигнато нищо ново въ областта на младежкото възпитание. Погоре даденитъ извѣстия на Покоровски, който се явява като изразителъ на марксистия възгледъ за възпитание на младежта като масовъ човѣшки материалъ, който при това трѣбва да вика въ личността на Сталинъ „свой бащински приятелъ и спасителъ на човѣчеството“, се оказаха непреодолими препятствия по пътя на създаване такъвъ способъ за младежко възпитание, който поне малко да се приближава до самотнитъ устройство на руския народъ.

Foto: Reichsbildstelle der HJ.

Така се възпитава въ „германския рай“

Като противоположност на начиниът за възпитаване младежта въ Съветския съюз ще трябва бързо да разгледаме и тия на националсоциалистическа Германия. Хитлеровата младеж е единствен по устройство съюз въ света, съ своето спортно и предвоенно обучение, съ здравна си служба, съ своите младежки домове (готови 2.000 и още 500 въ строеж), съ своите училища, съ нарочните си летателни, моторизирани, флотски и др. групи. Тази образцова уредба на младежта за първи път разреши проблемат за младежко възпитание, като нагласи своята програма така, че младежите да намират радост при изпълнение на възложените им задачи, което отговаря на тяхния характер и ги възпитава съвременно като здрави и годни членове на съвършено общество. По този начин, въ Хитлеровата младеж може да се постигне равновесие между теоретическа и обществена подготовка и изiskванията на практическия живот. Това може да се постигне само, защото се работеше въ името на идея, която бѣ издѣла изъ недрата на германския народ. Въ Съветския съюз, обратно, младежта бѣ подхранвана само съ празни приказки, като същевременно се работеше съ удвоена енергия да се предотврати естественият, и отговарящо на народа развитие и да исеветъни марксисткото учение за „класовия моралъ“!

Устройството на Хитлеровата

Бреслау — мястото на штрита на хитл. младежъ

младежъ, което отговаря напълно на народния характеръ, съ основните си похвати за възпитаване на спортна и предвоенна основа, лагеренъ животъ, който приучава младежа къмъ подчинение, редъ и самостоятелност, духъ на другарство и взаимно обучение въ отделни групи, отговаря на пъквко mogelijk дърво, което постоянно се разклонява и заздравява. Експириментътъ на Съветския съюз, Комсомолътъ, трѣбваше да се провали поради простата причина, че неговите „възпитателни“ основи почиваха на класова умиаза, борба противъ всѣка чужда култура, религия и нрави. Основната чистка въ редоветъ на Комсомола презъ 1938 година,

Сталинова младежъ презъ време на ваканция

начело съ главния му секретаръ Косаревъ, не донесе желаните резултати, понеже въ сѣщностъ се целеше премахване признаците на болестъ, която имаше зародиша си въ учението за „аккумуляторното производство“.

Хитлеровата младежъ прави отъ своите членове самостоятелни и годни за живота личности, които се крепятъ върху своята народност. Идеалъ на Сталинъ бѣше създаване на подчинени сѣществва, готови да продължатъ дѣлото на безсърдечно разрушение. Резултатитъ отъ този начинъ за младежко възпитание бѣха потресни, както и всички останали „постижения“ на Съветския съюзъ: Пиянство между младежта, разпуснатостъ, престѣпления отъ всѣкакъв родъ, стремежъ къмъ безгранични удо-

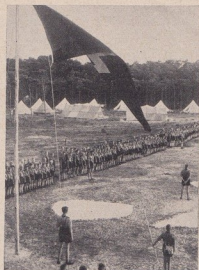

Foto: Reichbildstelle der HJ.

Хитлеровата младежъ презъ време на ваканция

волствия и гуляия между студентитъ, най-дълбока нищета и развратъ между децата на нещастни жертви на ГПУ, които или биваха изпращани на принудителна работа или измираха изъ тъмници.

Това сѣ два съвсемъ различни свѣта, характеритъ черти на които тукъ бѣло само могатъ да се споменатъ, които обаче, доведоха до тамъ, Сталинъ днесь да бжде изправенъ предъ жалките останки на своя опитъ, проведенъ съ присъжия на на комунизма фанатизмъ, който не се спира и предъ милиони трупоове.

Въ националсоциалистическа Германия днесь има младежъ, възпитана най-основно, съ чувство на отговорност, която е готова да изпълни задачите, които народътъ и държава утре ще и възложатъ.

Днесь на бойното поле германската и съветската младежъ сѣ изправени една предъ друга, въ решителна борба за съществуването на Нова Европа. Всѣки изминалъ день приближава Сталинъ и неговите съучастници въ историческото престѣпление спрѣмо руската младежъ къмъ тяхния неминуемъ и заслуженъ край и съ това подчертава тържествения на националсоциалистическия начинъ за младежко възпитаване.

Работничка — обществена деятелка в предприятието

Обществено дейната работничка се явява като съвсем ново понятие и въвеждане в областта на стопанското и обществено дѣло. Нейното предназначение и образ не бѣха строго очертани и опредѣлени в първите години на националсоциалистическо творчество. Тя се установиха и разрастна напълно в онова развитие, което прекрои общественията постройка на германскитѣ предприятия.

Преди да освѣтимъ правилно лика на обществената работничка деятелка, трѣбва да си изовемъ ясна и точна представа именно за тия германски предприятия и за тѣхното ръководство.

Всѣко свое начинание от стопански или общественъ характер днешниятъ германецъ кръщава съ името „Betrieb“, което на български означава „предприятие“. Така бива вече подчертана разликата отъ подобни заведения (заводи), устроени въ духа на капиталистическо-либералния строй. Тѣй като тамъ, където нѣщо се „предприема“, трѣбва да владѣе духъ, съвсемъ различенъ отъ той, който витае тамъ, дето се върши само суха работа, безъ никакво вътрешно отношение на работникитѣ къмъ нея. А тъй като това последното прави „бетриба“ или „предприятието“ втори домъ на работника и чиновника. Въз основа на сѣщото въ днешна Германия нѣма рѣзка граница между домъ и служба, въ оня смисълъ, споредъ който животътъ започва едва вънъ отъ работната сграда и между четиритѣ стени на собственото жилище. Тѣжко обратно! Именно вътрешната неразривна връзка, която обединява предприятие и деятелъ, бийтъ той работникъ или ръководителъ, обуславя плодотворното развитие на производството и твори същевременно личното благо на производителя.

Ето това положение на работника въ Нова Германия е изходна точка за дѣлото на обществената работническа деятелка въ предприятията (die Soziale Betriebsarbeiterin) както бива тя на нѣмски назована. Означаватъ я още накратко съ началнитѣ букви „SB“. Дейността на („SB“) не се ограничава въ областта само на промишленитѣ предприятия, а обхваща сѣщо така тая на търговски, занаятчийски и др. сѣрѣдни и помалки работнически или чиновнически заведения. Нейно основно предназначение е да бжде мостъ между работници и чиновници, отъ една страна, и ръководители или предприемачи отъ друга.

Въз основа на своята влиятелност и народно-обществена стопанска отговорностъ тя има законния дългъ да бди и се грижи за доброто на работника и чиновника. Тоя дългъ, разбира се, прехвърля далечъ предѣлитъ на обикновенни договорни условия. Служащитѣ въ голѣми предприятия нѣматъ възможностъ да се отнасятъ въ свои дребни нужди и желания направо до ръководители. Последниятъ пъкъ отъ своя страна не може да се грижи, въ най-малки подробности, за всички необходими мѣрки, относно до положението на тоя или оня отъ неговитѣ хора. Още по-малко пъкъ му е възможно да познава тѣхнитѣ всестрани лични нужди и желания. Тукъ именно изпъква и се откроява въ цѣлата си величина огромната и трудна задача на SB. Като нѣкоя гризлива майка или предала сестра, даже, бихме казали, като нѣкой действителенъ ангелъ-хранителъ, тя се грижи и уредва всичко, помага, наставлява, упъква, утешава, насърчава и ръководи тия, които се нуждаятъ отъ нейната всеотдайна подкрѣпка.

Днесъ въ Германия, въпърки

безсѣмнената трудностъ на работата, има 2.870 обществени работнически деятелки. Тѣхниятъ брой расте непрестанно. Гризливо обучение и образование, постоянна тѣсна връзка съ ръководни мѣста и ежедневенъ опитъ отъ служебната практика развиватъ дарбитѣ и способноститѣ на всѣка SB до необикновенни размѣри. И на края безпристрастната и чиста всеотдайностъ, твърдата непоколебима воля да принесе всичко възможно за сдружаване на колежитѣ отъ повѣрното и предприятие, старанието да имъ служи всѣкога като примѣръ за подражание — всичко туй води тая обществена деятелка къмъ върхове на висше духовно самонадвигуване.

Дейността на SB бихме могли да разграничимъ въ две области: практическа и духовна. Къмъ практическата се включватъ — приемане частъ, посещаване работнитѣ сгради и самитѣ работни мѣста, изпробване нови машини

Италианска войнѣкъ прастата при герм. другара

и уреди, подпомагане лѣкари на предприятието, къщи посещения, обществено-устройствена работа, и т. н. Въ духовната област важи, преди всичко личният при-мѣръ, честният характеръ и държане. Отъ голѣма значимостъ е възпитателното влияние всрѣдъ семейството, дейность, която извършватъ предимно членките на служебната женска група (Werk-fraengruppe). За нея ще имаме случай да говоримъ нататък по-подробно.

Въ всѣкидневния приемъ чась на SB всички работнички, работници и чиновници представятъ свои молби и желания. Протоколътъ, воденъ въ различни канцеларии на SB показва че тукъ не се отнася само до просьби, които засѣгатъ прѣко работата и предприятието, като напр. смѣна на работни мѣста, отпуски и т. н. Много често SB бива призвана да се намѣси, когато възникватъ семейни недоразумения, когато трѣбва да бъдатъ положени грижи за болни или останали безъ възпитателенъ надзоръ деца, когато възникне споръ между наемателъ и домопритекателъ, когато е нуженъ добъръ и евтинъ съветъ относно до-макинството.

Сжщо и мжжетъ отъ предпри-ятието прибѣгватъ съ удовлетвление и радостъ до съвета на тия при-лежни и неуморими труженици, които сж винаги нѣжни и любве-обилни. Помеже женската ра-ботна рѣка въ днешния си огро-менъ обемъ на приложение пред-стави временно военно-стопанско явление, предприятията, които гървично почитатъ върму мжжска работна сила, трѣбва преди все-ичко да откриятъ оня правиленъ пътъ, по който производствения начинъ най-добре би се приспособилъ къмъ изискванията на женската тѣлесна и духовна при-рода. И много естествено, че особено тукъ е необходима бла-готворната и дейна намѣса на SB, за да бъдатъ успѣшно проведени всички нужди за жената-рабо-тничка улеснения. Затуй об-ществената работническа чини-телка трѣбва да познава всѣко отдѣлно работно мѣсто въ пред-

Работнички въ лабораторията

приятието. Така тя може най-добре да прецени, дали оплакван-ията на работничките сж спра-ведливи. Тя трѣбва да изпробва сама всѣка нова машина и уредъ, за да познава трудността на работата, съпоставена съ въз-можноститъ и приспособимостъта на съответната работничка къмъ нея. Важно е SB да ходи всѣки день изъ фабриката, да наблю-дава работата на женитъ, да опознава и изучава тѣхнитъ ха-рактери и склонности въ лични разговори и най-сетне, съ своето постоянно присѣствие да внася въ работата духъ на сигурность и задуховность. Лѣкарятъ на предприятието прибѣгва сжщо та-ка до нейна подкрѣпа, особено що се отнася до разкриване прест-рвки и превземки и до разпозна-ване истински болни и изморени работнички, които иматъ нужда отъ почивка и, които, отъ боязли-вость и природна скиртност, не се решаватъ да прибѣгнатъ до него. Трудни майки се радватъ на извъредна внимателность и грижовность отъ страна на SB. Отъ голѣмо значение биватъ сж-що къщнитъ посѣщения, чрезъ които обществената чинителка опознава семейнитъ условия за животъ на своитъ работнички, добива основно мнение за тѣхъ и

идва въ състояние по-успѣшно и резултатно да ги подпомага. Болни биватъ навѣствявани, носитъ имъ се подарѣния, взиматъ се грижи за подпомагане семей-ствата имъ. Близки пътъ на мжже, повикани на военна служ-ба, не биватъ никога оставяни самотни и на страна, тѣ при-надлежатъ сжщо къмъ голѣмата общность на предприятието. Много жени сж безпомощни, ко-гато иматъ работа съ държавни учреждения, не познаватъ начи-нитъ на постѣпване и се забър-кватъ въ многото подробности. И тукъ неуморната SB е на поста си. Навсѣкжде помага.

Естествено е, че въ това си огромно дѣло тѣ се нуждаят и отъ странична подкрѣпа, която на-мира въ лицето на членките отъ служебната женска група (Werk-fraengruppe), за която гово-римъ по-горе. Последната се състои отъ натоварени съ осо-бени съответни задачи жени из-между работничките на всѣко от-дѣлно предприятие. Тѣ упраж-няватъ обикновено духовно-кул-турно влияние всрѣдъ членовеъта на предприятието. Защото на истина щомъ работничките трѣбва да се чувствуватъ въ работното помѣщение като въ свой втори домъ, то тукъ той би трѣбвалъ

сщо така да намира изходна точка и ръководство за своите духовни нужди, за своя стремеж към литература, изкуство, художествени занаяти и т. н.

Всичко това поставя на обществена работническа деятел-ка трудни и високи изисквания.

Освен добро познаване на човешката душа, нѣяко майчинско чувство и тежест, тя трѣбва да познава литература, история, да бѣде ръководителка и устрой-телка.

И въпреки че въ тая служба нѣма почти никакви възможности

да се достигне високи постове, все пакъ работата е изпълнена съ толкова духовни богатства и радости, че заслужава да и бѣде посвѣтенъ животъ, който изисква пълна лична всестойност и неограничено самораздаване за благо на общността.

Културенъ прегледъ

Музика и театръ

Грюнгеновата постановка на „Вълшебната флейта“ въ Виена

Между 28 ноември и 5 декември т. г. Германският райхъ се празнува въ града Виена Моцартова седмица. Чрезъ нѣкои гостувания, които се предвиждатъ, последната добива особѣнъ художественъ образъ. Така, Мюнхенският държавенъ театръ съ интенданта си, проф. Клеменсъ Краусъ, е поканенъ да изнесе операта „Кози фанъ туте“, а Дрезденската държавна опера ще покаже своята постановка на „Фигаро“. Същевременно, столицата

на Райха ще бѣде представена чрезъ операта „Вълшебната флейта“, постановка на генералния интендантъ и държавенъ съветникъ Густавъ Грюнгенсъ. Особено внимание привлича сщо така представянето Штраусова преработка на „Идомонео“, подъ диригентство на Рихардъ Штраусъ.

Седмичата ще бѣде закрыта тържествено съ изнасяне на „Реквиемъ“, дирижиранъ отъ д-ръ Вилхелмъ Фуртвенглеръ.

Филмъ.

Международно филмово изложение въ Венеция

Въ сѣбота, 30 августъ т. г., бѣ открита въ Венеция девета международна филмова изложба. Покрай Германия и Италия, въ тая голѣма срѣща на свѣтовно Филмово изкуство взиматъ участие още: Унгария, Испания, Швеция, Норвегия, Дания, Швейцария, Финландия, Аргентина и Протекторатъ Бохемия и Моравия.

Германия показва 7 обикновени филми, 11 културни такива и редица седмични прегледи.

★

Тая среща на свѣтовно филмово изкуство доказва за сетѣнъ пътъ, какъ дори и най-страхотни битки не могатъ напора музитъ да замълчатъ. Тя подчертава силата и волята на младитѣ народи да изградятъ новото време върху непокатими основи както на политико-стопанско, така и на културно сътрудничество.

Въ последни години се наложи мисълъта за ежегоденъ прегледъ на свѣтовното филмово творчество, за да се оцени и отбележи всичко постигнато, като се откриятъ и посочатъ нови стремежи и задачи. Защото наистина, тамъ лежи дълбокиятъ смисълъ на Венецианското изложение: чрезъ разнообразни творби на отѣлни държави да може се най-добре и ясно установи, какъвъ напредѣкъ изобщо филмътъ е направилъ, какви странични обстоятелства сѣ влияли на неговото развитие, съ какви художествени и технически срѣдства си служи, докъде достигна неговата изразна сила като изкуство, какви теми биватъ предпочитани, какви способности и трикове отъ

Портретъ

Георги Зилбертъ

Сцена
от музикалната
театрална игра
в Залцбург

художествено или чисто техническо естество се употребяват. Така взето и оценено филмовото изложение представя изобилен и постоянен извор на познания, задачи и открития, дълбоки рудници на полезен творчески опит. Дори смъло бихме казали, че по това, как се приема тоя или оня филм, можем да определим вкусовото, просветно и художествено равнище на международния зритель, а също така биха могли да се изведат чисто търговски заключения относно до международния филмов пазар.

Образоващ и внимателен посетител при представения в Венеция открива за себе си и нещо особено: той забелязва тука състоянието на всички народи, неговото културно усърдие и художествено-творческа воля.

Именно през тая година ще може да се съобрази, какви напрежения и сили от положително или отрицателно естество, какви външни на упадък или на здрава строителна воля бушуват в всички отбелязани народи, до колко неговите култура и изкуство се развиват непосредствено под знака на войната и нейната предистория.

Списъкът на изпратените в Венеция германски филми е извънредно разнообразен. Богатството от към всевъзможни области на живота, из които днешният германски филм черпи храна и вдъхновение за творчество, е необхватно и недостижимо, почти за всяка страна. Като почнем от непосредствената весела комедия до пълната се напрежение драма, от историческия филм до тоя, който отразява днешните величави събития, от признания навсякъде германски културен филм, до новото германско духовно оръжие — седмичния преглед, навсякъде германският филм твори бисери на изкуство и култура.

Филмът е огледало на своето време. Германското филмово творчество, ръководно въ Европа, е било винаги готово да даде своята пълна подкрепа и съдействие на изложението в Венеция. Неговото неотемлим стремеж е бил винаги да донася, какъ именно народностният филм насажда сближение и разбирателство между народите. Той е служил, служи и ще служи винаги на идеята за опознаване и сприятеляване. Неговата цел и същност, сж истината, доброто и красотата.

Италия излага 6 обикновени и съответно голъми брой културни филми.

Изложението има за цел да отбележи и изтъкне ония филмови творби, които поднасят някакъв съществен напредък на филмовото изкуство, било въ художествено, идейно, научно, нравствено-възпитателно или чисто техническо тношение.

Тази година се предвиждат следни награди: по една купа Мусолини, за най-добрия иностранен и най-добрия италиански филм, 10 художествени награди за голъми филмови творби, 8 възпоманателни плащи, за къси филми и на края много танци, предназначени за награди на отличили се автори, режисьори, изпълнители, компонисти и техници.

*

Седмична на германски културен филм

Тая година за пръв път се устройва седмична на културния филм въ Германия. Тя ще бъде проведена между 20 и 28 септември въ Мюнхен. През нея германският филм ще покаже своите технически, художествени и културни постижения, които въпреки войната, го издигат към все по-високи върхове. Нарочен ден ще бъде посветен на цветния филм.

Борба за знаме отъ Хербертъ Кампф